

حسابرسی داخلی در آینده

«کنفرانس ملی چشم انداز حسابرسی داخلی»

مجید قاسمی

بهمن ماه ۱۴۰۴

www.bpi.ir

Powered by
BANK PASARGAD PUBLIC RELATIONS

حسابرسی داخلی در آینده

◆◆◆ نقش آفرینی جدید حسابرسی داخلی

- در آینده‌ای متأثر از نوآوری‌های فناورانه و تلاش‌های جمعی برای مقابله با چالش‌های جهانی، **نقش حسابرسان داخلی، به مشاوران راهبردی، تکامل خواهد یافت؛**
- مشاور راهبردی **درون زیست‌بومی از سکوه‌های دیجیتالی به هم‌پیوسته** عمل می‌کند و از طریق محیط‌های واقعیت مجازی و واقعیت افزوده، مشاوره‌های راهبردی و خدمات اطمینان‌بخشی را به صورت بلادرنگ ارائه می‌دهد؛
- با تکامل ماهیت و دامنه حسابرسی‌ها هم‌زمان با ظهور ریسک‌های نوین، **باید توانایی حسابرسی داخلی در افزایش ظرفیت سازمان برای ایجاد، حفاظت و تداوم ارزش، سازگار شود؛**
- رویکرد کل‌نگرانه حسابرسان داخلی، فناوری‌های پیشرفته را با تخصص عمیق در حوزه ریسک و کنترل‌ها تلفیق می‌کند تا اطمینان حاصل شود که هیأت‌مدیره، نه تنها مشاوره و اطمینان‌بخشی دقیق و راهبردی دریافت می‌کنند، بلکه راهنمایی‌های بخردانه و شخصی‌سازی‌شده‌ای را برای موفقیت در جهان در حال تغییر، دست می‌آورند.

مشخصه‌های حسابرسی داخلی در زمان حال و آینده

آینده

حال

اولویت‌دهی به ریسک‌های نوظهور متمرکز بر آینده و حوزه‌های عملیاتی با اثر بالا

اولویت‌دهی به حسابرسی‌های دوره‌ای و مبتنی بر انطباق با مقررها

انعطاف‌پذیری برنامه حسابرسی در برابر اختلال‌ها و الزامات راهبردی در حال تغییر

ناکارآمد شدن برنامه سالانه حسابرسی در نتیجه تغییرات کسب‌وکار

اتکای بخش عمده فعالیت‌های حسابرسی و کنترل به داده، تحلیل و خودکارسازی

اتکای کارهای حسابرسی و کنترل بر روش‌های دستی

پوشش صد درصدی حسابرسی (تمامی امور سازمان)

انجام دادن حسابرسی بر اساس نمونه‌های کوچک و تصادفی

گزارش‌دهی بصری، خلاصه‌شده و مبتنی بر اثرگذاری

گزارش‌های طولانی و نوشتاری در مورد یافته‌ها

برخورداری تیم‌های حسابرسی داخلی از ترکیبی از مهارت‌های کسب‌وکار، حسابرسی، فناوری و تحلیل

محدود بودن تخصص عموم متخصصان حسابرسی داخلی به حوزه حسابرسی

حسابرسی و کنترل مداوم و بلادرنگ (در لحظه)

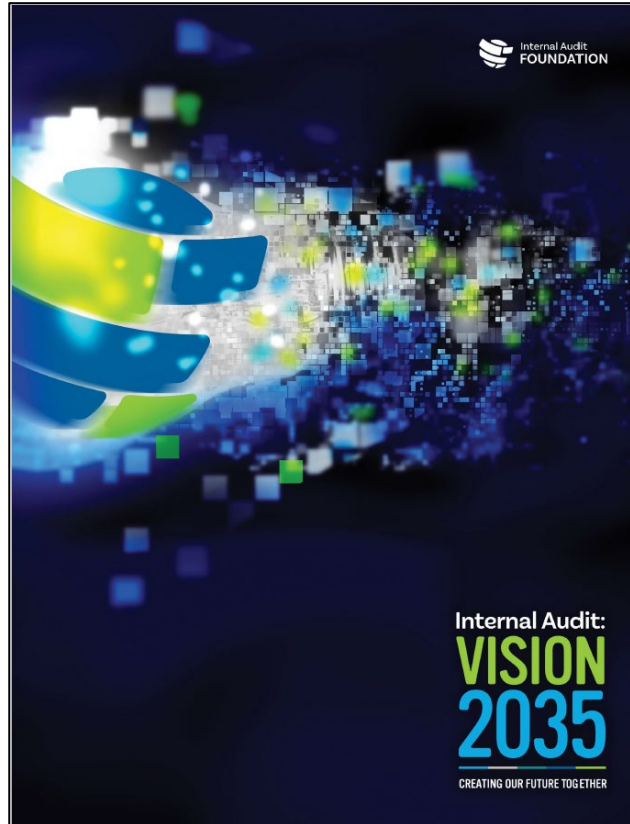
تواتر فصلی حسابرسی‌ها (در بهترین حالت)

حضور حسابرسی داخلی در گفتگوهای سطح بالای سازمان

کنار گذاشته شدن حسابرسی داخلی از مباحث راهبردی سازمان

فرصت‌های پیش روی حسابرسی داخلی در آینده

بر اساس گزارش بنیاد حسابرسی داخلی

۱- بهره‌گیری از فناوری‌های جدید؛

۲- گسترش مهارت‌ها و تخصص‌ها؛

۳- استفاده از اشتیاق حسابرسان داخلی برای ایجاد ارزش؛

۴- جلب حمایت رهبری و ذی‌نفعان و افزایش شناخت نسبت به نقش حسابرسی؛

۵- تغییر نگرش‌های فعلی (نسبت به حسابرسی) برای هم‌سو شدن با آینده مطلوب؛

۶- ارتقاء حرفه حسابرسی و جذب استعدادها؛

۷- افزایش تجربه حسابرسان؛

۸- تغییر توازن برای موفقیت در واقعیت‌های آینده؛

۹- حفظ استقلال و آموزش درباره اهمیت آن.

۱- بهره‌گیری از فناوری‌های جدید

- استفاده از فناوری‌های پیشرفته نظیر هوش مصنوعی، یادگیری ماشین، زنجیره بلوکی و تجزیه و تحلیل داده‌ها، نویدبخش یک تحول در حرفه حسابرسی است. به طوری که حسابرسی را از یک فعالیت واکنشی و گذشته‌نگر به یک منبع فعال و دائمی از بینش‌های آینده‌نگر تبدیل می‌کند؛^۱
- فناوری‌های جدید بر نحوه انجام کار حساب‌رسان داخلی تاثیر می‌گذارند، کیفیت تعاملات را بهبود می‌بخشند و فرصت‌های جدیدی برای خلق ارزش فراهم می‌کنند.^۲

مهم‌ترین تغییرات مبتنی بر فناوری که بر تحول حسابرسی داخلی اثر گذارند:

- افزایش حجم داده‌ها و در دسترس قرار گرفتن داده‌های پیچیده‌تر برای تحلیل و ارزیابی توسط حساب‌رسان؛
- ارتقای مهارت‌های حساب‌رسان داخلی؛
- توسعه بینش‌های بهتر برای ارائه توصیه‌ها؛
- ارزش آفرینی بیشتر برای سازمان.^۲

۲- گسترش مهارت‌ها و تخصص‌ها

- **فعالیت‌های حسابرسی داخلی آینده، به حسابرسی از رشته‌های مختلف و افرادی با مهارت‌های پیشرفته در زمینه داده و فناوری، نیاز خواهد داشت؛**
- **همچنین حسابرسان داخلی باید در حوزه‌هایی با مقررات و الزام‌های گزارش‌دهی در حال تحول (مانند پایداری و حریم خصوصی داده‌ها) همگام باشند؛**
- **امروزه، سازگاری و چابکی در یادگیری، از جمله مهم‌ترین مهارت‌ها برای حسابرسان داخلی به شمار می‌روند و در آینده نیز مهم خواهند بود.**

یادگیری و ارتقاء مداوم مهارت‌ها، باید با سرعت بالایی انجام شود و حسابرسان داخلی دانش جدید خود را به سرعت به کار گیرند.

۳- استفاده از اشتیاق حسابرسان داخلی برای ایجاد ارزش

- حسابرسان داخلی از مشارکتهایی که در شغل خود دارند و از نقش حیاتی خود در سازمانها، رضایت زیادی کسب می کنند؛
- رهبران بخش حسابرسی داخلی، مدیران جذب، مربیان و سایر ذی نفعان می توانند جنبه های کلیدی مهم در مورد این حرفه را بیان کنند و عناصری را که باعث ایجاد انگیزه و هیجان در میان حسابرسان می شوند، برجسته کنند.

اشتیاق حسابرسان داخلی نسبت به حرفه خود شامل موارد زیر است:

- فرصت های یادگیری مستمر؛
- بهبود مدیریت ریسک سازمان؛
- ایفای نقش به عنوان مشاور مورد اعتماد؛
- حل مسئله؛
- آشنایی گسترده با بخش های مختلف سازمان.

۴- جلب حمایت رهبری و ذی‌نفعان و افزایش شناخت نسبت به نقش حسابرسی

- «درک نادرست از نقش حسابرسی داخلی یا کم‌ارزش تلقی شدن آن» و «فقدان حمایت کافی از سوی رهبران و ذی‌نفعان»، از جمله مهم‌ترین چالش‌های حرفه حسابرسی داخلی در حال حاضر می‌باشند؛
- با درک و شناخت بیشتر نسبت به ارزش کار حسابرسان داخلی، جایگاه آن‌ها از این که صرفاً به عنوان مجریان و ناظران مقرردها تلقی شوند، به همتایانی مورد احترام، تغییر می‌یابد؛
- «مشاور معتمد بودن» یکی دیگر از جنبه‌های مهم این حرفه می‌باشد. در این نقش، افراد از دانش کسب‌وکاری و تخصص فناوری خود برای شناسایی روندها و تهدیدها استفاده می‌کنند؛
- حسابرسی داخلی، درک و شناخت بالایی نسبت به عملیات سازمان دارد. به رسمیت شناختن این دانش توسط مدیران ارشد سازمان‌ها و صنایع مختلف جهان، باعث قدردانی بیشتر از ارزش چندوجهی کار حسابرسان داخلی می‌شود.

۵- تغییر نگرش‌های فعلی (نسبت به حسابرسی) برای هم‌سو شدن با آینده مطلوب

- جذب استعدادها به حرفه حسابرسی با چالش‌هایی روبه‌روست؛ زیرا برخی از برداشتها و تصورات کنونی از این حرفه با برداشتهای مطلوب و نیازهای آینده حسابرسی داخلی هم‌خوانی کافی ندارند؛
- تلقی ایده‌آل از حسابرسی داخلی در آینده، «مشاور مورد اعتماد» و «عامل تغییر» است؛
- دستیابی به این آینده مطلوب، مستلزم آن است که همه متخصصان حسابرسی داخلی، ویژگی‌های یک مشاور راهبردی و سرعت‌دهنده تغییر را در خود متجلی سازند؛
- تشخیص ناهمسویی میان برداشتهای فعلی و برداشتهای مطلوب نسبت به حسابرسی داخلی، فرصتی را برای بازتنظیم تلاش‌ها برای دستیابی به آینده مورد نظر، فراهم می‌کند.

۶- ارتقاء حرفه حسابرسی و جذب استعدادها

- آینده تأمین سرمایه انسانی در حرفه حسابرسی داخلی، با چالش‌ها و فرصت‌هایی همراه است؛
- سوءبرداشت‌ها درباره مسیر پیشرفت شغلی، کمبود مربیان یا الگوهای حرفه‌ای، کمبود آگاهی یا شناخت کافی نسبت به حرفه و کمبود فرصت‌های شبکه‌سازی با حرفه‌ای‌های حسابرسی داخلی، از جمله مهم‌ترین موانع جذب استعدادها محسوب می‌شوند؛
- ورود افراد مجرب خارج از حوزه حسابرسی به این حرفه از جمله فرصت‌های آتی برای توسعه و تقویت جریان تأمین سرمایه انسانی و جذب استعدادها می‌باشد. این متخصصان می‌توانند دیدگاه‌های نو، مهارت‌های متنوع و احتمالاً درکی گسترده‌تر از عملیات کسب‌وکار، ارائه دهند؛
- هم‌چنین ترویج هدف حسابرسی داخلی و تأکید بر ارزشی که حساب‌رسان داخلی برای سازمان‌ها خلق می‌کنند، می‌تواند جذابیت قابل توجهی برای جذب استعدادهای برتر داشته باشد.

- هرچه افراد مدت زمان بیشتری در حرفه حسابرسی داخلی فعالیت داشته باشند، **احساس مثبت تری نسبت به نحوه تلقی از این حرفه دارند.**
- برای نمونه، **حسابرسان باتجربه تر بیش از افراد کم تجربه، معتقدند حسابرسان داخلی به عنوان «مشاوران مورد اعتماد» شناخته می شوند و «مورد احترام» هستند.** در سوی مقابل، فراوانی افرادی که معتقدند حسابرسان به عنوان «پلیس» تلقی می شوند، در میان افراد کم تجربه بیشتر از افراد باتجربه می باشد؛
- در حالی که دلایل دقیق اختلاف بین حسابرسان داخلی باتجربه تر و کم تجربه تر هنوز به خوبی درک نشده است، یک توضیح احتمالی را می توان به سطح مدیریتی که این دو گروه با آن تعامل دارند، نسبت داد. **زیرا مدیریت ارشد تمایل دارد حسابرسی داخلی را به عنوان ارزش افزوده برای سازمان ببیند.**

۸- تغییر توازن برای موفقیت در واقعیت‌های آینده

- امروزه، حسابرسان داخلی عمدتاً خدمات اطمینان‌بخش مستقل و عینی به مدیریت اجرایی و نهادهای حاکمیتی ارائه می‌دهند. آن‌ها جامعیت و قابلیت اطمینان فرآیندهای حاکمیتی سازمان را تأیید می‌کنند، کفایت کنترل‌های داخلی در کاهش ریسک‌ها را ارزیابی می‌کنند و اطمینان حاصل می‌کنند که کسب‌وکار به شیوه‌ای عمل می‌کند که اهداف خود را محقق سازد، از ذی‌نفعان محافظت کند و منافع عمومی را تأمین نماید؛
- اما آینده ایده‌آل حسابرسی داخلی، بر ماموریت‌های مشاوره‌ای، تأکید بیشتری دارد و در نتیجه تعادل فعلی میان ماموریت‌های اطمینان‌بخشی و مشاوره‌ای را به سمت تمرکز بیشتر بر تغییرات راهبردی و اقدام‌های کلیدی جابه‌جا می‌کند.

۹- حفظ استقلال و آموزش در مورد اهمیت آن

- حسابرسی داخلی باید کاملاً مستقل عمل نماید، اما نمی‌تواند در یک حساب زندگی کند؛
- این واحد می‌تواند از طریق همگام شدن با محیط گسترده‌تر سازمان و تنظیم هدف‌هایی برای دوره آتی، عملکرد بهتری داشته باشد، بدون آن که نگران آسیب رسیدن به استقلال خود باشد.

گام‌های کلیدی به سوی آینده حسابرسی

مهم‌ترین حوزه‌های تمرکز حسابرسی داخلی

- **حوزه‌های پرریسک** نظیر امنیت سایبری، برهم زندگی دیجیتال (از جمله هوش مصنوعی)، مقاوم‌سازی کسب‌وکار، سرمایه انسانی و تغییر مقررہ‌ها؛
- **ادغام ریسک‌های ژئوپلیتیکی در فعالیت‌های حسابرسی**، از جمله مقاوم‌سازی کسب‌وکار، انطباق با مقررات، ریسک مالی، رقابت بازار و مدیریت زنجیره تأمین؛
- **گسترش خدمات مشاوره‌ای و مشارکت در برنامه‌ریزی راهبردی** با مدیران ارشد اجرایی و مدیران واحدها؛
- **بازبینی و اطمینان‌بخشی نسبت به برنامه‌های تداوم کسب‌وکار** برای مقاوم‌سازی کوتاه‌مدت و بلندمدت؛
- **پیش‌بینی اختلالات بازار و تعدیل اولویت‌های حسابرسی متناسب با آن؛**
- **اجرای تمرین‌های سناریوسازی ریسک برای آمادگی در برابر ریسک‌های در حال تغییر.**

گام‌های کلیدی به سوی آینده حسابرسی

۱- تغییر ذهنیت: حرفه حسابرسی داخلی برای دستیابی به تغییر لازم، نیازمند پذیرش گسترده‌تر «ذهنیت رشد» است که بامشخصه‌هایی نظیر سازگاری، انعطاف‌پذیری، اعتماد به نفس و نوآوری شناخته می‌شود.

۲- استقبال از فناوری‌های نوظهور: واحدها و متخصصان حسابرسی داخلی، باید چابکی و نوآوری را در فرآیندهای حسابرسی نهادینه کنند تا با نیازها، ریسک‌ها، انتظارات و برهم‌زنندگان فناوری که به سرعت در حال تغییر هستند، سازگار شوند.

۳- نوآوری برای ارزش آفرینی افزون‌تر: با توجه به تغییرات سریع و پیوسته‌ای که سازمان‌ها در آینده تجربه خواهند کرد، این حرفه باید به نوآوری و سازگاری مداوم ادامه دهد تا ارزش ذی‌نفعان و توانایی سازمان برای خدمت به منافع عمومی، حفظ شود و ارتقا یابد.

گام‌های کلیدی به سوی آینده حسابرسی – ادامه

۴- جلب حمایت سازمانی: مدیران ارشد حسابرسی داخلی باید تعامل مؤثری با هیأت مدیره و مدیران ارشد داشته باشند تا ارزش حسابرسی داخلی را نشان دهند.

۵- تحول در مدیریت استعدادها: حسابرسی داخلی به عنوان درگاهی برای شناخت واحدهای مختلف سازمان عمل می‌کند. مدیریت استعداد مدرن نیازمند بازنگری در نگاه به حسابرسی داخلی نه صرفاً به عنوان یک مسیر شغلی واحد، بلکه به عنوان فراهم‌کننده مهارت‌های بنیادی برای پیشرفت در مشاغل مختلف سازمان، می‌باشد.

حسابرسان داخلی باید درک کاملی از جهت‌گیری مدیریت و پویایی‌های صنعت مربوط به سازمان داشته باشند تا نه تنها اطمینان‌بخشی در مورد اثربخشی کنترل‌ها و کارآیی عملیاتی ارائه دهند، بلکه تأثیر هرگونه ریسک ناشی از فناوری بر اهداف بلندمدت سازمان را نیز به درستی ارزیابی نمایند.

سیاس از حُسن توجه شما

زمستان ۱۴۰۴

www.bpi.ir

Powered by
BANK PASARGAD PUBLIC RELATIONS